

„Minden másképp van. [Ezzel] nem a szkeptikusok és kételkedők közé sorozom magam, mert a szkeptikusok csak azt mondják: nem bizonyos, hogy minden úgy van, ahogy hisszük – én pedig határozottan és meggyőződéssel mondom, bizonyos, hogy semmi sincsen úgy. Ez az egyetlen tétel, amibe fanatikusan hinni szabad és amitől eltántorodni bolondság: minden másképp van. [...] Aki megérti végre, hogy minden másképpen van, az az igaz ember, az legalább hinni tud valamiben, amit nem lát és nem ismer, tiszteli és féli ezt a valamit, vonzódik hozzá, vár reá és megnyugszik benne. [...] Az egyetlen becsületes gondolkodót olyan emberhez hasonlítom, aki alszik, s álmában tudja, hogy csak álmodik, s ezt bevallja magának, mosolyogva nézi, amit az álom eléje varázsol, mert tudja, hogy odakint, az Ébrenlétben, mindez nincsen meg, vagy ha megvan, másképpen van meg, s amit gondol magában, tudja, hogy helytelen, mert az Álom eltorzította a gondolatot. Nem küzd a gondolat ellen, hiába küzdene, de tisztában van eggyel: hogy álmunkban gyakran széknak nevezzük az asztalt, és mégis a szekrényt értjük alatta.”

Karinthy Frigyes

„Miért várják el az emberek mindig, hogy az írók válaszokat adjanak? Azért vagyok író, mert kérdéseket akarok feltenni. Ha lennének válaszaim, politikus lennék.”

Eugène Ionesco

Bérenger:
KÓNYA-ÜTŐ BENCE

Jean:

PÁLFFY TIBOR

Daisy:

GÖLLNER BORÓKA

Dudard:

FARAGÓ ZÉNÓ

Botard:

PIGNITZKY GELLÉRT

Öreg úr:

SZAKÁCS LÁSZLÓ

Logikatanár:

DERZSI DEZSŐ

Háziasszony:

BARTHA BORÓKA

Fűszeresné:

TAMÁS BOGLÁR

Fűszeres:

MOŠU NORBERT LÁSZLÓ

Papillon úr:

MÁRTON LÓRÁNT-LÁSZLÓ

Boeuf asszony:

D. ALBU ANNAMÁRIA

Tűzoltó / A kis öreg hangja:

BARTI LEHEL-ANDRÁS

Pincérlány / A kis öreg feleségének hangja:

PASCU TAMARA**Rendező: BOCSÁRDI LÁSZLÓ**

Fordította: MÉSZÖLY DEZSŐ

Díszlettervező: BARTHA JÓZSEF

Jelmeztervező: SZŐKE ZSUZSI

Dramaturg: DÁLNOKY RÉKA

Zene: BOCSÁRDI MAGOR

Fénytervező: BÁNYAI TAMÁS

Színpadi mozgás: VASS ZSUZSANNA

Súgó: KIS KATINKA / Ügyelő: DOMBI GABRIELLA

Produkciós vezető: DÁLNAKI CSANÁD

Koprodukciós koordinátor: VERES BARTHA EDIT

Sminkes, fodrász: GYÖRY ANDREA

Hang: MAJOS ENDRE / Fény: INCZE MILÁN

Műszak: BARTIS ERNŐ, FODOR ESZTER, KÁLUSI RÓBERT, VERESS GERGŐ

Bemutató:

Gyergyószentmiklós – 2025. augusztus 31.

Sepsiszentgyörgy – 2025. szeptember 24., 25.

A műsorfüzetet szerkesztette: DÁLNOKY RÉKA / Plakát, grafika: WANEK FERENC

ta TAMÁSI ÁRON SZÍNHÁZ 2025/2026A színház fenntartója
Gyergyószentmiklós
Municipium ÖnkormányzataA színház fenntartója
Sepsiszentgyörgy
Megyei Jogú Város Tanácsa

A Figura Stúdió Színház és a Tamási Áron Színház közös produkciója

EUGÈNE IONESCO

RINOCÉROSZOK

R: BOCSÁRDI LÁSZLÓ

RINOCERII / RHINOCÉROS / RHINOCEROS

1984-ben a Temesvári Politechnikai Egyetem egy frissen végzett értelmiségi csapatát kihelyezik Gyergyószentmiklós városába.

„Ma már hihetetlennek tűnik, de akkor az egyetemet elvégzett fiatalokat kötelező módon kihelyezték. Ezeknek az elsődleges célja az volt, hogy különösen a magyar értelmiséget minél jobban szórják szét, hogy biztosan nemcsak cselekvés-, hanem gondolkodásképtelenek is legyenek.”

Szebeni Zsuzsa

A rettentő hidegek és a kommunista elnyomás ellenére a fiatalok hamar társakra találnak a város hasonló gondolkodású értelmiségi körében.

„Annak idején mi egyszerűen nem voltunk hajlandók tudomásul venni azt, ami körülöttünk volt. Abszurd volt számunkra.”

Bocsárdi László

A többnyire mérnöki végzettséggel rendelkező fiatalok amatőr színjátszó csoportot alapítanak, közösen fejtegetik azt a kevés színházi alapszöveget, amihez hozzá tudnak férni, és kísérleteznek a kor szellemiségét igazán kifejező színházi formák keresésével.

„Hittem, hogy léteznie kell, egy »másik« színháznak, amelyikben a játékosok és a nézők viszonya sokkal közvetlenebb.”

Bocsárdi László

Az Ős-Figuraként emlegetett Figura Csoport előadásai egyből szakmai elismerésre tesznek szert, és a városi Öntöde egyre több alkalommal csatlakozik a csoporthoz.

„Bocsárdi Laci akkor végezte a főiskolát, amit tanultak, abból átadott mindent, majd vizsgáztatott minket rendesen, mint a diákokat. Komolyan vettük, és mindent megtanultunk. Rácsodálkoztunk magunkra. Használtuk a tudást, a lelki dolgokat, a kitartást - akkor így épült minden egymásra és nem véletlenszerűen. [...] Nincsenek véletlen találkozások.”

Szakács László

A Figura Csoportot 1990-ben minisztériumi jóváhagyással Erdély hetedik magyar nyelvű színházává avatják. A Figura Stúdió Színház névadója Bocsárdi Angi Gabriella Ős-Figurás színésznő.

„FIGURA - Bűvös szó. Fertőz. Kísért. Provokál. Minősít. [...] Engem e szó ismerete boldoggá tesz. Színezzé. Magammá.”

Pálffy Tibor

1994-ben Bocsárdi László átszerződik Sepsiszentgyörgyre, az akkor még Tamási Áron Állami Magyar Színház nevet viselő színházhoz és hat Figurás színészt magával visz. Ebben a periódusban számos koprodukció jön létre a két színház között.

„A Figura nem engedi el olyan könnyen az embereit. Szinte mindenki, aki valaha Figurás volt, érez egyfajta készletet arra, hogy különböző formákban folyamatosan részt tudjon venni a színház életében.”

Albu István

A Figura fennállásának 40. évfordulóján újabb koprodukció születik a két színház között: Eugène Ionesco ikonikus *Rinocéroszok* című darabja azt a kérdést veti fel, hogy jobb beállni a sorba, vagy kiállni az emberségünkért, egy igazságért, amiben hiszünk, és – akár – egyedül maradni a világon. Az előadás több szerepét olyan sepsiszentgyörgyi színészek alakítják, akiket annak idején az Ős-Figura csábított a színház világába és a próbák helyszíne ugyanaz az Öntöde, ahol 40 évvel ezelőtt sok Figurás még mérnökként dolgozott. Nincsenek véletlen találkozások.

„Két dolog különbözteti meg a Figurát a többi erdélyi magyar színházról: a hivatalosan is jegyzett kísérleti színházi profil és a figurás szellemiség.”

Albu István

A romániai származású, Franciaországban felnőtt Ionesco és művei a kommunizmus alatt hosszú ideig tiltólistán voltak. A *Rinocéroszok* 1964-es romániai ősbemutatója fontos mérföldköve a román színház megújulási törekvéseinek, melynek hatása mai napig érezhető az erdélyi magyar színháztársaságban is.

„A realizmus elmarad a valóságtól. Összeszűkíti, eltorzítja, meghamisítja azt; nem veszi figyelembe alapvető igazságainkat és legmélyebb rögeszméinket: a szerelmet, a halált, a rácsodálkozást. Az embert csökkentett és elidegenített nézőpontból mutatja be. Az igazság az álmainkban, a képzeletben rejlik.”

Eugène Ionesco